

- promýšlí organizaci úkolu a času – cílem dosáhnout efektivnějšího výsledku.

Z hlediska formy výstupu hodnocení:

- evaluační rozhovor, konzultace; participativní hodnocení; analýzy dodaných podkladů, vlastní sebereflexe pokroku i postupu (žákem i učitelem); hodnocení kvalitativních i kvantitativních charakteristik dodaných dat; měření času a procesů strávených s daným úkolem; vytváření výčtů – otevřený, ale co možná nejúplnější výčet položek všeho druhu; sdílení zkušeností; bodové hodnocení elektronických úloh; soubor škálově odstupňovaných výroků charakterizujících konkrétní úroveň výkonu žáka; známky; počítačově zpracovaná data.

3.3 Souhrn doporučení pro kompetence komunikativní

Výstižné i uspořádané formulování a vyjadřování myšlenek je důležité učit ve společenskovědních i v přírodovědných předmětech, i jako součást výchovných předmětů. Je podstatnou součástí všech, a proto je pro žáky užitečné, aby ve všech oblastech učení, kde se rozvoj komunikativních kompetencí uplatní, dostávali průběžnou zpětnou vazbu a mohli tak své kompetence rozvíjet.

Ve společenskovědních předmětech (**dějepis, zeměpis, občanská výchova**) se uplatní především požadavky na logický sled myšlenek, výstižnost, naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění, vhodné reagování, účinné zapojení do diskuze, obhajoba vlastního názoru a vhodná argumentace. **Občanská výchova** může dále směřovat k aktivnímu zapojení žáka do společenského dění. V **jazykovém vzdělávání** i v práci s **informačními a komunikačními technologiemi** bude kladen důraz především na výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu. Rozvíjet je velmi dobře možné naslouchání promluvám druhých lidí, porozumění, vhodné reagování, účinné zapojení do diskuze, obhajoba vlastního názoru a vhodná argumentace. V souvislosti s **ICT** má být kladen důraz i na jejich využívání pro kvalitní a účinnou komunikaci. **Jazykové vzdělávání** se dále typicky zaměří na porozumění různým typům textů a záznamů. **Výtvarná a hudební výchova** jsou příležitostmi pro rozvoj porozumění různým typům záznamů, obrazových materiálů, gest, zvuků a jiných komunikačních prostředků, pro rozvoj myšlení o nich, reagování na ně a na jejich tvořivé využití k vlastnímu vyjádření.

Na úrovni žákova **učení jako celku** je velmi žádoucí poskytovat zpětnou vazbu a hodnocení k využívání dovednosti komunikace pro vytváření vztahů a plnohodnotné soužití a kvalitní spolupráci s ostatními ve škole. V souvislosti s týmovými aktivitami může učitel **libovolného předmětu** hodnotit příspěvek jednotlivého žáka k diskusi v pracovní skupině žáků nebo k diskusi celé třídy. Při hodnocení žáka za delší časové úseky je vhodné učinit předmětem hodnocení příspěvek jednotlivce k diskuzím v malých skupinách i v celé třídě, a to v souvislosti se všemi vyučovacími předměty.

3.3.1 Hodnotící nástroje

- **Situační metody** – simulují reálné situace a problémy a hodnocení je tak zaměřeno na správnou interpretaci informací z popisu situace, na porozumění vztahům z pozorované situace (video), na simulaci reálného jednání žákem/žáky. Hodnocení může být provedeno průběžně, například ústní zpětnou vazbou, nebo může být zaznamenáno, a to například do hodnotícího listu. Hodnocení může být i písemný výstup žáka a podstatné je vždy určité nastavení objektivity a srovnatelnosti.
- **Simulace rozhodování v reálných situacích** – umožňuje hodnotit žáky za volbu typu komunikace, volbu komunikačních prostředků, za hraní rolí, za vhodnost projevů neverbální komunikace, za interpretaci komunikace (pozorovaná situace, video),